

14/5

Schweizisk regeringspraxis

I en ledande artikel om det schweiziska regeringssystemet (28 april) betonades att enligt praxis förbundsregeringen formellt framträder som en enhet inför representationen, även om i realiteten meningsskiljaktigheter föreligger. Som exempel nämndes att Max Weber, den ende socialdemokraten i regeringen, motiverade förbundsrådets avstyrkande av det socialdemokratiska initiativet om särskild förmögenhetsskatt för försvarsändamål (s. k. Friedensopfer). Samtidigt antydde emellertid Weber — i god överensstämmelse med vissa äldre fall — genom ett par formuleringar att han faktiskt inte var ense med sina kolleger. Sålunda yttrade han i ständerrådet: "Förbundsrådet är inte alltid enigt. Men det är sedvänja att detta inte framhäves utåt. Jag har lojalt fogat mig i denna sedvänja."

Denna episod har fått ett efterspel av inte ringa intresse. Inför folkomröstningen om det socialdemokratiska initiativet, utsatt till den 18 maj, har Weber i en offentlig förklaring tagit avstånd från vissa pressuttalanden som begagnat hans officiella hållning som ett argument mot initiativförslaget. Weber framhåller att han kritiserat initiativet som representant för förbundsrådet, men att han personligen aldrig uttalat sig mot det. Förklaringen slutar med orden: "Jag kommer självfallet att rösta ja (för initiativet) den 18 maj."

Denna förklaring har väckt indignation i den eljest så stillsamma Neue Zürcher Zeitung. Det är rimligt, skriver tidningen, att Weber skiljer mellan förbundsrådets mening och sin personliga mening. Men de sista orden i förklaringen innebär "en indirekt uppfordran att an-

ta det socialistiska initiativet" och detta ställningstagande är "lika uppriktigt som otillbörligt". Den socialdemokratiska tidningen Volksrecht svarar att Webers deklaration blott är en konsekvens av de reservationer för sin egen uppfattning som han gjort under parlamentsdebatterna. "Man måste i de borgerliga partierna böja sig för det faktum att arbetarklassens representanter i förbundsrådet städse gör anspråk på rätt att i viktiga riksfrågor bringa även sin personliga mening till uttryck."

Debatten är betydelsefull, allra helst som något liknande fall inte inträffat sedan årtionden. Vad som skett tyder på att solidariteten inom förbundsrådet såtillvida måste begränsas som en medlem inte kan berövas rättigheten att tydligt ange sin speciella uppfattning. Men man lär vara ense om att i förbundet — liksom enligt praxis i flera kantonen — en sådan frihet är förenlig med det av alla godtagna samregeringssystemet.

Paris 14-17/5